

Suomessa vieraileva brasilialainen maattomien maatyöläisten liikkeen edustaja Ednalva Moreira Gomes esitteli liikkeen lippua Katri Valan puistossa Helsingissä.

Stora Enso hieroo sopua Brasiliassa

Maakiista: Tutkijan mukaan riita on pahentunut ja sopu kaukana

VESA-PEKKA HILTUNEN
Aamulehti, Helsinki

Stora Enson tytäryhtiön Veracelin yhteenotot brasilialaisten maattomien kanssa ovat pahentuneet viime viikkoina, kertoo Helsingin yliopiston tutkija **Markus Kröger**.

Maaliskuun alussa yli tuhat naista valtasi Itabelan kunnassa Veracelin 2 900 hehtaarin eukalyptustilan, kaatoivat ja polttivat eukalyptusta pystyttäen alueelle maattomien leirin. Pian sen jälkeen pataxo-intiaanit valtasivat ison maa-alueen valtatie varrelta, jota Veracel on käyttänyt. Stora Enson yhtiökokouksessa ja Suomen sosiaalifoorumissa vierailut Maattomien maatyöläisten liikkeen (MST) edustaja **Ednalva Moreira Gomes** kertoo, että yksistään Veracelin alueilla on 14 valtausleiriä, joissa on tuhansia maattomia.

Neuvottelut jatkuvat

Stora Enso kiistää, että tilanne olisi pahentunut. Päinvastoin viestintäjohtaja **Lauri Peltola** uskoo, että ratkaisu vuosikautia

riivanneisiin maakiistoihin Brasiliassa on hyvin lähellä.

Peltolan mukaan he ovat keskustelleet ratkaisusta Bahian osavaltion hallinnon, maareformista vastaavan INCRA:n ja kuuden kansalaisjärjestön kanssa, mukaan lukien Maattomien liike. Ratkaisussa Veracel luovuttaisi 14 000 hehtaaria maata lunastettavaksi INCRA:lle, jo-

ka puolestaan luovuttaisi maat edelleen maareformin kautta kansalaisjärjestöille, Peltola sanoo.

– Neuvottelut ovat todella pitkällä, Peltola vakuuttaa.

Brasilian maattomat ovat vuosikautia protestoineet jättimäisiä eukalyptus-plantaaseja vastaan. He ovat vaatineet reformeilla maa-alueita itselleen.

Stora Ensolla ja maattomilla on yhä päinvastaiset käsitykset muiden muassa eukalyptusmet-sien ympäristövaikutuksista.

– Olen todistanut, kuinka eu-

kalyptus-plantaasit kuivattavat joet ja vievät pohjaveden. Niiden alle on jäänyt sademetsiä, ja ekosysteemi yksipuolistuu. Lisäksi plantaaseilta valuu kasvimyrkkyä, Gomes väittää.

Peltolan mukaan asiasta ei ole tieteellistä näyttöä, ainoastaan ristiriitaisia näkemyksiä.

Maa-alueiden lisäksi Veracel on taistellut palkoista. Gomes pitää 600 realin eli noin 230 euron minimipalkkaa liian pieninä.

Yhtiön työntekijät lakkoilivat viime kuussa. He väittivät

julkisuudessa, etteivät saa edes minimipalkkaa ja korvauksia työtatapaturmista, jotka ovat pahimmillaan johtaneet työkyvyttömyyteen.

Yhtiö kiistää rikkoneensa työehtosopimusta ja täsmentää, että lakko koski viljelmien korjuuhenkilökuntaa.

– Vaatimuksena oli saada lisää palkkaa, ja sopuun palkasta päästiin neuvottelujen jälkeen, Stora Enson viestintäjohtaja **Kirsi Seppäläinen** vastaa.

– Tietääkseni muita vaatimuksia ei ollut kuin lisää palkkaa.

Tausta

Vuosien ongelmat

Ruotsalais-suomalaisella metsäteollisuusyrityksellä Stora Ensolla on ollut viime vuosina runsaasti vaikeuksia Brasiliassa.

Stora Enso vastaan on nostettu syytteitä muun muassa korruptiosta, työntekijöiden huonosta kohtelusta ja sademetsien hakkuista.

Yhtiö on kiistänyt syytteet.

Brasiliassa toimii Stora Enson tytäryhtiö Veracel.

Laki löyhentää suojelua

VESA-PEKKA HILTUNEN
Aamulehti, Helsinki

Maattomien maatyöläisten liikkeen edustaja **Ednalva Moreira Gomes** syyttää monikansallisia suuryhtiöitä painostamisesta, kun Brasilia uusi metsälakinsa viime vuonna.

Gomesin mukaan suuryhtiöiden maksamat vaalirahat brasilialaishakkaille oli yksi tärkein vaikutin sille, että suojeluvuoroitetta löyhentävä laki meni läpi.

Helsingin yliopiston tutki-

ja **Markus Kröger** kertoo, että Brasilian uuden metsälain mukaan istutetut eukalyptuspuut voidaan luokitella suojelumetsäksi.

Laki mahdollistaa sen, että sademetsiä voi korvata eukalyptus-viljelmillä.

– Metsälaki on hyvin kiistelty laki, josta on kymmeniä eri näkemyksiä, Stora Enson viestintäjohtaja **Lauri Peltola** kertoo.

Stora Enso kiistää painostuksen omalta osaltaan. Yhtiö lopetti vaalirahoituksen viisi vuotta sitten.